

РЕФЕРАТ ГЕНЕРАЛ-ЛАЈТНАНТА ОТМАРА КРЕАЧИЋА ПОВОДОМ ПРОСЛАВЕ ДАНА ЈУГОСЛОВЕНСКЕ АРМИЈЕ

Прошло је осам пуних година од дана када је створена Прва пролетерска бригада. Осам година већ постоји наша народна армија. Ово је релативно кратак период за стварање великих и историских дјела. Међутим, ово дјело народа Југославије, наше Партије и друга Тита велико је и пресудно, како за прошлих осам година, тако и за цјелу будућност наше отаџбине. Четири године борбе и четири године изградње донијеле су слободу, независност и власт радном народу у нашој отаџбини. То је истовремено и то сада пређени пут наше Армије — четири године рата и борбе, четири године изграђивања и развитка.

Од народног устанка, у данима када су фашистичке трупе Њемачке и Италије заједно са мађарским и бугарским снагама отпочеле освајачки напад на Југославију, па све до побједоносног завршетка Ослободилачке борбе и Народне револуције, Југословенска армија је из дана у дан јачала. Половину свога вијека — четири године — она је ратовала, у рату се створила, расла и поставила солидне темеље за своју будућност. У том периоду — стварана од малих партизанских одреда диљем цијеле националне територије Југославије — она је у тешкој и големој борби ковала своју моћ — властитим снагама — и сигурно ишла напријед. Крајем 1941 године, то је већ армија од 150.000 бораца; 1942 године она има 200.000 бораца; 1943 године 300.000; 1944 године 500.000 и са 800.000 у 1945 години она је завршила свој први — ратни — период пута.

Резултати које је наша Армија постигла у прве четири године постојања рјечито говоре о њеној моћи. Она је — у најтежим данима народа Европе — убједљиво доказала читавом свијету како једна мала земља у одређеним условима може створити своју народну армију, водити успјешну борбу против освајача и истовремено кроз ту борбу, и у њој, до побједе довести народну — социјалистичку револуцију. Она је, на територији своје отаџбине, у вријеме када су се фашистички освајачи бацили свим снагама на ратиште према Совјетском Савезу, Западу и афричком фронту, везивала за себе у непрекидној борби већ у децембру 1941 године око 500.000 непријатељских војника, 1942 године преко 600.000, а 1943 године око 700.000. Крајем 1943 године Хитлер је морао у Југославији да ангажује преко 400.000 њемачких војника, а 1944 године тај се број попео на око 500.000.

Велики су успјеси младе народне армије, која се борила свим својим снагама за слободу и националну независност, за бољи и љепши живот.

Југословенска армија је од 1941 године до краја рата задала непријатељу губитке од преко 440.000 мртвих и 550.000 заробљених непријатељских војника. Ове бројке јасно говоре о томе колика снага лежи у народу када брани своју слободу, живот, част и националну независност, када се бори за љепши и сретнији живот, за социјалистички поредак. У тој борби наша народна армија — отпочевши Ослободилачки рат са неколико пушака — такорећи голорука — завршила је рат као добро наоружана снага народа. Оружје, заплијењено од непријатеља, није било мало: преко 4.600 топова, 13.000 митраљеза, 31.000 пушкомитраљеза, 600.000 пушака, око 18.000 шмајсера, 70.000 пиштоља, 7.000 минобацача, близу 2.000.000 граната и мина, преко 300 авиона, преко 900 тенкова, 20.000 моторних возила, итд., итд.

Ови резултати нису тако лако постигнути. Слобода не долази сама од себе, нити ју тко може поклонити. Ми смо то знали. Било је потребно мобилизирати властите снаге земље, дати многе жртве, борити се мјесецима и годинама да побједимо и да истина о Југославији и њеној херојској борби продре у свијет. Огромни су били напори и жртве Југославије.

У току четири године Ослободилачке борбе и Народне револуције ослобођена је наша отаџбина — освајачи су били потучени и избачени из земље, радни народ узео је власт у своје руке и створио своју народну државу.

То је, другови, укратко биланс прве четири године рада, напора и борбе наше Армије, која је од првог дана свог постанка знала за што се бори. Њу је предводила Комунистичка партија Југославије, организатор и руководиоца Ослободилачке борбе и Народне револуције. Она је од првих дана, борећи се против страних завојевача, водила борбу и против њихових домаћих слугу, против старе власти, против ненародне реакционарне владавине и њених режима, који су сви сарађивали, помагали и служили страним завојевачима и великим империјалистичким силама.

Друг Тито каже: „Није било довољно позвати само народ у борбу против окупатора, под тако тешким условима, већ се морало у исто вријеме дати народу и перспектива за бољу будућност. Морало се одмах прећи остварењу предуслова за бољу будућност, ради које је народ, углавном, и могао да издржи таква тешка искушења у току рата. Само позив да се иде у борбу против окупатора, а истовремено не дати народу разумјети да ће се том борбом уједно постићи нешто ново, много боље, да се више неће вратити старо — тако не би било могуће покренути све народе у борбу, нити тако широке масе народа заинтересовати за њу, нити би се могло у њој издржати до краја заједно, то јест побједити“.

Наша Армија — у чијим су се редовима налазили радници, сељаци, сви родољуби — знала је, дакле, за што се бори, за што ратује. Она је из Ослободилачке борбе и Народне револуције изашла као нова, народна, револуционарна армија.

Отпочео је нови живот Југословенске армије. Истина, без крви и би-така на бојном пољу, али живот пун борбе и напора.

Шта карактерише ове друге четири године живота наше Армије?

Њих карактеришу напори да се Армија, улазећи у период мирне изградње, даље развија и јача. Њен развој као савремене армије тражио је

измјене у организационој структури. Касарни и војних објеката готово није било. Било је потребно формирати школе и училишта и омогућити нашем војном и политичком кадру систематско школовање. Земља је била порушена и постојали су многи проблеми материјалне и техничке природе. Требало је ријешити — брзо и темељито — сва та и хиљаду других питања. Реакционарним снагама и круговима капиталистичких земаља нова Југославија била је трн у оку. Армија је морала бити од првог дана сигурна гаранција тешко стечене слободе, независности и извојеваних тековина у Народној револуцији.

Њих карактеришу, даље, напори Армије да заједно са народом што прије обнови живот и привреду разрушене и напаћене домовине; заједнички напори са цијелом земљом да се што прије пређе на извршење Првог петогодишњег плана, да се ојача одбрањена моћ земље, да изграђивање социјализма крене пуним корацима напријед; заједнички напори, са цијелом земљом и народом, да се очувају национална независност, суверенитет земље и тековине Народне револуције, који су дошли у питање услјед непријатељске и несоцијалистичке политике совјетске владе и влада које се налазе под њеним утливом.

Ове друге четири године живота наше Армије карактерише, даље, једнодушност њеног руководећег и борачког састава да се са својим народом супротстави свакој пријетњи изграђивању социјализма, власти радног народа и угрожавању националне независности и суверенитета слободних народа Федеративне Народне Републике Југославије.

Другови, потребно је да данас, на осму годишњицу Армије, положимо свом народу рачун што смо урадили, што смо учинили и створили у ове друге четири године постојања народне, Југословенске армије.

Извршили смо потребну реорганизацију Армије засновану на темељима савремене регуларне војске, користећи се искуствима Другог свјетског рата и савремених армија, у првом реду Совјетске армије. Борачка спремност војника Југословенске армије озбиљно је порасла. Неколико стотина хиљада младих људи васпитаваних у нашим јединицама неуморно су се залагали на савлађивању војне и политичке обуке. Њихова војничка спремност расла је сваким даном. Они су добро савладали све радње и добро се оспособили за своју службу и рат. Настава гађања и успјеси у гађању били су сваке године бољи. Познато је да су наши борци — војници у Ослободилачком рату добро гађали непријатеља. Године 1946 услове гађања испуњавало је 68% војника. Чetrдесет и седме године услове гађања испунило је 75% војника; у 1948 години, њих је испунило већ 81% свих војника, а успјеси ове године — 1949 — још су бољи. Око 90% свих војника испунило је услове гађања.

У рату је наш борац-војник био смион и храбар. Он у рату није био аутомат, већ пун иницијативе, борбености, продорности и снажљивости. Познато је да за четири године рата ни једна наша војна јединица до организованог вода није била заробљена. Данас се наш борац васпитава да буде још самоиницијативнији, свјеснији, снажљивији, окретнији, смионији, дисциплинованији, спремнији на тешкоће и борбу.

Нама је ове године, први пут, дошло десетак хиљада младих људи са већ пређеним једногодишњим програмом из предвојничке обуке, што ће још

више допринијети савлађивању борбене наставе у трупи. Данас је предвојничком обуком обухваћено близу милион младих људи у цијелој нашој земљи — по свим селима и градовима, по творницама и школама. Можемо рећи да је војна обука са војницима наше Армије сваким даном боља.

Из рата је наша Армија изишла са готово 90% руководилаца пониклих из редова радничке класе и сељаштва, који су се у ватри Револуције и Народноослободилачког рата калнили, од којих готово сваки на грудима носи по три ратна одликовања — али који нису имали никаквих војно-стручних школа и училишта, који нису имали гимназија. Данас је, другови, сасвим другачије — готово сав наш ратни кадар прошао је кроз војне школе и училишта, завршио или завршава гимназије. Четрдесет и пете године ми уопште нисмо имали школованих подофицира, а данас је сасвим обрнуто.

Данас у нашој Армији постоје училишта и школе за све родове и службе Југословенске армије; постоји висока војна академија, поморска и санитетска академија и факултети за све родове војске; данас у Армији излази 11 стручних часописа са тиражем од преко 100.000 примјерака као и осам војних листова.

За стручно уздизање нашег руководећег састава, у ове четири године издато је у Армији уџбеника, војних правила, упутстава и војно-стручних књига са тиражем од близу 6.000.000 примјерака. Тако, другови, данас наш кадар, иако веома млад по годинама — високог је квалитета у ратном борбеном искуству, а своје војно-стручно, теоретско знање сваким даном усавршава. Задње вјежбе и маневри показали су његове високе и провјерене квалитете. Такав кадар може поуздано и сигурно руководити Армијом.

За снагу једне армије и за одбранбену моћ једне земље, уз морално-политички фактор и обученост борачког и руководећег састава, без сумње је најважније и најпресудније питање технике. Необезбјеђеност модерном и за јаку армију потребном борбеном техником могла би бити пресудна за нашу земљу да наша Партија, држава и Врховни командант нису овом питању посветили највећу пажњу. Нама су, својевремено, неки одговорни руководиоци Совјетског Савеза сугерирали веома сумњиве смјернице у развоју наше војне индустрије, као, на примјер, да се зауставимо на ономе што је имала стара Југославија; нама су предлагали, својевремено, да нам није потребна јака армија јер ће нам, наводно, ако буде тешка ситуација, у помоћ доћи савезничке дивизије. Јасно је и разумљиво да ми нити смо могли нити смо хтјели, а нити смјели прихватити такве и сличне сугестије. И ми смо кренули другим путем — путем изграђивања војне индустрије властитим снагама.

У бившој Југославији, бродоградња је била, као и остале гране привреде, предмет шпекулације владајућих кругова и иностраног капитала. И оно мало капацитета колико је имала стара, капиталистичка Југославија било је око 2/3 уништено у рату или је било неупотребљиво.

Уз херојске напоре наших радника, за ове четири године сва бродоградња је обновљена. Прешло се на реконструкцију и конструкцију нових великих постројења. Данас наше фабрике изграђују на стотине дјелова, уређаја и готових пловних објеката које смо раније увозили.

У старој Југославији нарочито је био низак развој војне и ваздухопловне индустрије. У наоружању и ратној опреми, стара Југославија је зависила од иностранства. Па и оно мало што је постојало било је у рату готово потпуно уништено. Период од 1945 до 1946 године био је испуњен обновом и реконструкцијом.

Војна индустрија је 1946 до 1947 године достигла, а у многим грамама и премашила предратни ниво. Ту је — да смо послушали „савјете“ наших дојучерашњих пријатеља, требало да станемо. Међутим, ми смо врло добро знали шта значи бити зависан. Сваки комад оружја набављен послје рата ми смо морали плаћати по скупим цијенама. Војне набавке из Совјетског Савеза — као и остала друга наша трговина са Совјетским Савезом — нису имале карактер трговине између двије социјалистичке земље. Ми смо морали за један авион плаћати близу 2,500.000 динара, за један тенк око 2,000.000 динара и то не у динарима већ у злату и доларима. Па не само то него чак и отплату високих камата морали смо плаћати у доларима, злату, бакру, олову итд. Ми смо многи материјал, као на примјер артиљериски, инжењериски или материјал за везу добили и купили као нови, док је он уствари био стари, ратни материјал наново префарбан. Нама су послали барут за доларе и злато који је био неупотребљив, који је већ у Совјетском Савезу одбачен као стар. Ми смо у сандуцима нашли жиг, датум и потпис са оцјеном „овај барут одбачен као шкарт“. Нама су слали тај барут и требало је да за њега дајемо доларе и наше злато. Ето, другови, зашто ми нисмо хтјели да останемо на староме. И ми смо кренули напријед да властитим снагама изградимо и нашу војну индустрију. Наша војна индустрија данас је снажна подршка развоју наше Армије и јачању одбранбене моћи земље. Тако вриједност производње само једног предузећа износиће у 1950 години око милијарду динара. Снажан пораст у раду могао се постићи само захваљујући високој свијести радних људи запослених у војној индустрији, огромном броју нових проналазака и рационализација у производњи, и несебичном залагању техничког кадра. Колико је силно залагање наших радних људи најбоље илуструје и број од преко 23% свих радника војне индустрије који носе часна звања ударника и рационализатора.

Борба за високу продуктивност рада развила се у свим гранама војне индустрије; она постаје сваким даном све више сталан систем рада. За такмичење у част Дана Армије, 91% укупног броја људи запослених у војној индустрији дало је личне такмичарске обавезе. До 29 новембра — Дана Републике — четири предузећа војне индустрије извршила су своје годишње планове, а највећи број извршиће до 22 децембра.

Захваљујући снажном развоју наше привреде у цјелини, а у првом реду тешке индустрије и рударства, војна индустрија добила је у нашој земљи солидну базу, која ће нас учинити независним од иностранства. Данас војна индустрија, захваљујући успјесима наше металургије, добија квалитетне материјале за своју обраду. Све је то условило да је она већ данас у стању да израђује модерно наоружање за нашу Армију.

Живот Југословинске армије развијао се у ове четири године на свим секторима рада и борбе у земљи. Она није само војна оружана снага наше социјалистичке домовине. Она је политичка и друштвена снага зе-

мље, политичка армија свијесна својих циљева и задатака, армија активних, свијесних грађана — војника и руководилаца. Она активно судјелује у животу и раду Народног фронта. Припадници Југословенске армије оирају најбоље и најзаслужније људе у органе наше народне власти. Данас се у нашим највишим органима народне власти, Народној скупштини ФНРЈ и народним скупштинама република, налазе 62 војна и политичка руководиоца наше Армије. Двадесет и осам наших војних и политичких руководиоца чланови су или кандидати централних комитета наше Партије. Официри и подофицири наше Армије активни су чланови Савеза бораца Ослободилачког рата и других масовних организација. Око 80% свих наших бораца активни су чланови организације Народне омладине.

У нашим јединицама високо је развијен политички живот и идеолошки рад. Сваког дана наши војници уче и раде на подизању свог политичког знања. Контролно провјеравање знања наших бораца показало је ове године код 94% војника просјечно врло добар успјех. Сваки од наших руководиоца досад је положио просјечно по три предмета из средње партиске школе. У нашој Армији се сваке године одржи са борцима просјечно близу један милион политичких информација и преко 700.000 политичких предавања. Наш руководећи кадар ради интензивно и свакодневно на подизању свог идеолошког нивоа. Ово знање, наши борци и руководиоци не задржавају само за себе. Они га преносе другима и својим активним радом помажу и сарађују у масовним организацијама. Само од V конгреса Партије руководиоци наше Армије одржали су у разним масовним организацијама преко 26.000 предавања.

Таква народна армија живи са свим напорима земље у њеном социјалистичком изграђивању, у стварању љепшег и сретнијег живота. Велики су резултати наше Армије у обнови и социјалистичком изграђивању домовине, у напорима и борби наших трудбеника за извршење Првог петогодишњег плана. И поред огромних задатака који су пред Армијом стајали непосредно после ослобођења, наше јединице дале су, само у периоду обнове земље, преко 2,800.000 радних дана. Оне су радиле на разбијању ледених санти; оне су спасавале мостове; помогле у гашењима шумских пожара; обрадиле на десетине хиљада хектара земље; поправиле преко 2.300 километара путева и цеста; оне су направиле и поправиле преко 700 мостова; направиле и поправиле неколико хиљада кућа, итд., итд.

Још је већа активна помоћ Армије у напорима наше земље на извршавању Петогодишњег плана. Наша војна и бродоградилничка индустрија помажу нашој тешкој индустрији и рударству. Из Армије сваке године излази око 30.000 људи који су у нашим јединицама постали квалификовани радници. На прузи Шамац—Сарајево радило је седам бригада наших бораца. Пругу Шабац—Ковиљача—Зворник градиле су, уз помоћ бригада Народног фронта, јединице Југословенске армије. Вриједност овога рада износи преко 300,000.000 динара. Армија је већ предала пругу нашим народима. То је 74 километара жељезничке пруге, стотина пропуста, мостова и објеката. На прузи је радило 78 радних бригада војника наше Армије, од којих су неке пребацивале норму за око 400%. Хиљаду градитеља ове пруге носи значку ударника. Неколико хиљада њих похваљено је и награђено. Заједнички рад наших бораца са масовним организацијама и народом Мачве,

Подриња и посавско-тамнавског краја свједочи о прекрасном јединству народа и Армије.

Велико дјело наше прве петогољетке — Ауто-пут „Братство-јединство“ успјех наше омладине такође је успјех и наше Армије. Близу 80.000 бораца судјеловало је активно у раду. Армија је своје планиране радове извршила високо премашујући норму — до 200%, служећи својим радом и залагањем за примјер. Борци Југословенске армије дали су на овоме раду 17,405.427 радних часова. У првомајском такмичењу требало је уградити 36.501 м³ земље; војници су уградили још једанпут толико и више. Требало је ископати 96.166 м³ камена; они су ископали још једанпут толико итд.

Око 40.000 војника вратило се у своје јединице са ударничком значком на грудима; од тога 2.500 са двије и три значке.

Југословенска армија је са својим војницима учествовала и дала неколико стотина хиљада радних дана на изградњи највећег физкултурног објекта на Балкану, на великом стадиону у главном граду наше домовине.

Осим ових радова, јединице наше народне армије дале су на стотинама већих и мањих објеката и радова, од 1947 године до данас, још 15,750.000 радних часова.

Активну помоћ у изграђивању социјализма и извршавању прве петогољетке даје Армија и преко својих грађевинских предузећа, растеређујући тако грађевинску дјелатност у цијелој земљи. Само у 1948 и 1949 години, око 9.000 војних грађевинских радника проглашено је за ударнике. Преко хиљаду бригада учествује данас у борби за високу продуктивност рада. Оне су само у овој години дале око три и по милиона добровољних радних часова.

У борби наших народа за социјалистички преображај села судјелују такође и припадници Армије. Преко 8.000 породица наших официра налази се данас у задругама. Преко хиљаду колективних посјета сељачким радним задругама учинили су припадници Армије за посљедњу годину и по дана. Официри Југословенске армије држали су преко 10.000 предавања на селу. Преко 4.300 официра ишли су на село као агитатори и пропагандисти новог живота на селу. Десетак хиљада руководилаца наше Армије провели су по десетину дана свога годишњег одмора на селу у својим крајевима. Борци и руководиоци пружили су и материјалну помоћ задругама. Наше су јединице поправиле око 4.000 разних машина, трактора и пољопривредних алатки. Из Армије је отишло на село око 250 стручних екипа — љекарских, ветеринарских, механичарских итд. Неколико стотина хиљада радних часова дали су припадници Југословенске армије на социјалистичком преображају села.

Значајне резултате постигли смо у Армији и у напорима наше Партије и народне власти на културној револуцији земље. Одмах после рата, рад на ликвидацији неписмености постао је у нашој Армији организован и плански задатак. Од 1945 године до данас, у јединицама наше Армије научило је читати и писати преко 230.000 војника.

За војнике у нашој Армији постоји широк и разгранат рад на подизању њихове опште културе и образованости. Тако је до данас одржано преко 300.000 предавања из области географије, економије, развитка

друштва, историје — опште и националне. Од 1945 године до данас одржано је преко 200.000 културно-умјетничких приредаба.

У јединицама, за војнике постоји 720 већих и преко 4.500 мањих читаоница — библиотека, са укупним бројем од близу 1,500.000 примјерака књига. У нашим јединицама постоји данас око 3.000 организованих пјевачких хорова, са преко 60.000 војника. У Армији је за ове четири године 102.000 радника и сељака научило да игра шах, а у шаховским такмичењима учествовало је за то вријеме преко 240.000 другова. Исто је тако интензиван и културно-просвјетни рад са руководићим кадром у Армији. Данас у Армији око 6.000 официра раде на курсевима за научно уздизање, а око 3.000 официра раде активно на курсевима технике. У домовима и клубовима одржано је преко 25.000 културно-умјетничких приредаба, концерата, књижевних вечери, преко 14.000 предавања о науци и техници итд. У ове четири године Армија је, не рачунајући војно-стручне књиге и уџбенике, издала 520 разних дјела, књига, брошура, потсјетника, приручника, пропагандних и општеобразовних брошура са тиражом од 6,500.000 примјерака. Близу 2.000 разних изложби организовано је у Армији за ове четири године.

То су само неки резултати рада наше народне Армије у заједничким напорима са цијелом земљом на подизању културе и опште просвјете у нашој новој Југославији.

Уско са овим везано је и питање физкултуре и спорта у нашим јединицама, коме наше војно руководство придаје изванредан значај. Питање развоја физкултуре у Армији ми нисмо схватили као уско армиско питање, већ као питање од општег значаја у нашој земљи, као питање здравља наших народа. Значку физкултурника, коју може освојити само свестран спортист, освојило је у редовима Југословенске армије око 140.000 бораца и руководилаца.

То су, другови, само неки резултати четворогодишњег рада наше Армије — чији дан данас славимо. Потребно је, међутим, подвући да су ови резултати — о којима је говорено — нарочито велики и значајни у посљедње двије године — у 1948 и 1949 години.

Такозвани мирни период изграђивања наше Армије само је релативно миран. Зато и њега можемо подијелити на два периода: прво, на период када смо сматрали да у нашем мирном развоју земље и Армије можемо рачунати на пријатељство, помоћ, разумјевање и поштовање од стране Владе Совјетског Савеза, као владе прве социјалистичке земље, и на пријатељство и поштовање влада земаља народне демократије, и, друго, на период када је постало очито да Влада Совјетског Савеза не поштује нашу националну независност, када су се неки руководиоци ЦК СКП(б) и Владе Совјетског Савеза почели отворено мијешати у наше унутрашње ствари, када су своју хегемонистичку политику отворено испољили позивајући наше народе на братоубилачку борбу, раширујући шовинистичка настројења код својих и сусједних народа, намећући им истовремено неправне односе. То је период када је совјетска влада на дјелу показала да јој не леже на срцу интереси малих народа, интереси међународног покрета, интереси мира. То је период када су ти руководиоци СССР отворено почели да пријете и нападају све што је југословенско, од нашег партиског и државног руководства, од свијетле и хисториске Ослободилачке борбе и

Народне револуције, од натчовјечанских напора свих трудбеника наше отаџбине, од наше омладине, наших синдиката, наше народне власти до наше литературе, филмске умјетности, спорта. Ништа није остало поштеђено од беспринципијелних несоцијалистичких поступака најодговорнијих руководилаца совјетске владе и влада земаља које морају радити по диктату ревизиониста марксизма-лењинизма из ЦК СКП(б). Јасно је да и наша Југословенска армија, као органски дио народа Југославије, која управо и има, као свој најсветији задатак, да чува суверенитет, слободу и националну независност земље — није остала поштеђена од ове хегемонистичке и разуларене работе. Напротив, она је одмах постала објект чудовишних напада и покушаја разбијања њеног јединства. Сви ти покушаји били су од првог дана разбијени. Затим су усљедиле клевете, провокације и отворене пријетње.

Тако су неки руководиоци Совјетског Савеза и њихове скутоноше и плаћени намјештеници Информбироа прогласили наше ратне команданте, руководиоце наших јединица, наших дивизија, корпуса и армија — „гестаповцима“, „хитлеровским слугама“, „италијанским агентима“ итд. Они су наше војне и политичке руководиоце оптужили да су „пактирали још за вријеме рата са окупатором“, да су „ратни хушкачи“, да су „намјерно водили борбе у којима ће њихови борци stradати, а у којима ће Хитлерове и Мусолинијеве јединице излазити као побједници“.

Они нападају све наше битке и операције. Издајнике и кукавице проглашују херојима, а хероје и племените борце издајницима и шпијунима. Они нападају, једном ријечју, читаву нашу борбу и цијелу Армију.

Због чега се руководићи људи Совјетског Савеза и ЦК СКП(б) и остали, по њиховом диктату, бацају свом жестином управо на Југословенску армију и њене руководиоце? То није ни мало случајно. Да би сакрили пред својим народом и напредним људима свијета своју хегемонистичку политику и своје несоцијалистичке поступке према једној другој социјалистичкој земљи, да би оправдали пријетње и застрашивања, они измишљају најгоре гадости, које није у стању да измисли нормални људски мозак. Те гадости и лажи проглашавају — у име „марксизма-лењинизма“ — „моралом“ и „истином“. Ослободилачку борбу народа Југославије и армију која је ту борбу водила треба — по директиви из ЦК СКП(б) — дискредитовати, јер су и једна и друга поштоване у цијелом свијету и демократском покрету, јер је наша Ослободилачка борба била и остала основа постојања и развитка наше социјалистичке домовине. Југословенску армију, монолитну и оружану снагу ФНРЈ, треба, у интересу спасавања једне прљаве работе, међу првима дискредитовати и уништити, — тако мисле инспиратори непоштене борбе против наше земље, народа и Партије. Зато су и напади на нашу Армију тако бјесомучни.

Данашњи руководиоци Совјетског Савеза оријентирали су и своју обавјештајну службу на обичну шпијунску работу, а у односима међу социјалистичким земљама обавјештајну службу искористили су за политику потчињавања и политику: „подјели, завади и владај“. Они примјењују и форме и метод, па и сам циљ обавјештајне службе који су досад били познати једино у капиталистичком друштву. Познато је да је спољна дјелатност обавјештајне службе, у основи својој, намијењена спољној политици

једне државе и да има за циљ сакупљање података о политичкој, техничкој, економској, војно-политичкој и стратегијској ситуацији оне земље која је објект обавјештајне службе. Та обавјештајна служба има задатак да открије морално-политичко стање становништва земље, мјере органа државне власти, мјере руководеће партије, снагу оружане силе, њен потенцијал, потенцијал индустрије, привреде итд. Правилно би било да у социјалистичким односима, гдје би земље и партије биле равноправне, слободне и независне, нема и не постоји обавјештајне службе, а подаци, потребни и једној и другој земљи, били би резултат искрене сарадње, међусобног повјерења и социјалистичких односа и споразума. Јасно је да је и у оваквим односима за коришћење података и стања у једној земљи обавезан и неопходан услов — поштење, морал и никаква задња намјера. Ако тога нема, онда нема ни социјалистичких односа, и све се своди по логици права јачега — на искоришћавање и угњетавање слабијег. Искуства у економском, политичком и војном погледу у односима између СССР и Југославије, између двије социјалистичке земље, говоре да од стране неких одговорних људи Совјетског Савеза није било ни поштења ни социјалистичког морала и да је готово увијек по сриједи била задња намјера — осигурање хегемоније и учвршћење неравноправних односа међу социјалистичким земљама.

Нама је досад било познато да се обавјештајна служба капиталистичких великих држава није ограничавала само на откривање и прикупљање података већ да је била организатор и руководилац, па, често, и непосредни извршилац најсубверзивније дјелатности, политичког и обичног криминала, штеточинства, саботаже, провокација, фалсификовања итд. Све те мјере имале су за циљ слабење земље, економског и морално-политичког стања државе или држава које су објект конкретне обавјештајне службе.

За народе наше младе социјалистичке земље било је нормално што су сматрали да ће таква обавјештајна служба једанпут за увијек нестати у односима међу социјалистичким земљама и да ће страна агентура једне социјалистичке земље у другој социјалистичкој земљи постати бесмисао исто тако као што је бесмисао и економско поробљавање једне социјалистичке земље од друге социјалистичке земље.

Међутим, преварили смо се. Не само да тога није нестало у односима међу социјалистичким земљама, већ су неки органи Совјетског Савеза и њихова обавјештајна служба развијали најинтензивније и ту форму поробљавања и потчињавања једне мале земље својој хегемонистичкој политици. Врбовање људи који раде у Југословенској армији (да не улазимо у стварање шпијунске мреже на другим секторима, примјер издајника Жујовића и Хебранга) можда најочитије говори о несоцијалистичком поступку совјетске владе према малим земљама, о њеном гушењу суверенитета мале земље и дубоком размимоилажењу између ријечи и дјела.

Довољно је само неколико примјера па да разголите сву перфидност те непоштене политике.

Совјетска обавјештајна служба још је у 1943 и 1944 години заврбовала на десетине припадника бивше I југословенске бригаде, формиране у СССР, највећим дијелом од људи који су били у усташком пуку и који се борио на Источном фронту. Тим заврбованим људима она је да-

вала задатке, псеудониме, пријетила им искоришћавајући њихов положај заробљеника итд.

Нарочито интензиван противјугословенски рад покушала је развити совјетска обавјештајна служба са официрима и слушаоцима Југословенима који су се у периоду 1945—1948 године школовали у СССР. Совјетска обавјештајна служба у тој недостојној работи служила се свим средствима и преваром наивних и добронамјерних другова да је врбовање од стране Совјетског Савеза и субверзиван рад за њега у интересу виших циљева; преваром да је рад за совјетску обавјештајну службу директива наших највиших руководилаца; обећањима о добром животу, о добијању чинова, о постизању чланства у Свесавезној комунистичкој партији (бољшевика), о праву на женидбу са руским дјевојкама. Код неких људи, совјетска обавјештајна служба служила се уцјенивањем, застрашивањем, пријетњом итд. Тако, на примјер, 1945 године совјетска обавјештајна служба предложила је једном нашем другу потпуковнику који се налазио на школовању у вишој војној академији да ради, мимо знања нашег Генералштаба, за њих. Овај захтјев постављен му је непосредно пред испите, а обећали су му и везу када дође у Београд. Почетком 1949 године дошла је заиста „веза“ из Москве. Био је то пуковник Зенковић, замјеник совјетског аташеа у Београду. Када је пуковник Зенковић видио да потпуковник Југословенске армије другачије схвата социјалистичке везе између двије социјалистичке земље и армије, он му је отворено запретио да се сјети састанка са неким потпуковником у Москви 1945 године, да се добро размисли, и да доставља податке о Југословенској армији, али да се јавно не изјашњава као непријатељ ФНРЈ.

Неколико дана касније ми смо позвали официјелне совјетске претставнике и рекли им о непоштену и непријатељском раду њиховог званичног претставника Зенковића и других, рекли им да имамо најочитије документе о њиховој прљавој работи. Они су само мијењали боју и немајући шта да кажу гуњали: „Провокација, провокација“. Кад смо видјели да не желе да унесу искреност у односе, упркос очите документације непријатељског и субверзивног рада, ми смо им рекли: „Добро, провокација амо, провокација тамо, само даље руке од Југословенске армије“.

Октобра 1946 године капетан Шимјакин врбовао је у Совјетском Савезу потпоручника Марка Вишића, и отворено му поставио да ради за совјетску обавјештајну службу. Када је овај одбио, капетан Шимјакин му је рекао да је то наређење југословенског генерала, да он мора радити за њих, да је његов став саботерство; а за „саботерство“ иде се — као што је познато — у Сибир, и тако даље и тако даље.

Нарочито интензиван рад совјетске обавјештајне службе био је у периоду пред резолуцију и у времену њеног објављивања. Неки органи Совјетске армије, без обзира на којим су функцијама: политичким, партијским, војним или функцијама у обавјештајној служби, приступали су најневјероватнијим и најнедостојнијим формама притиска на наше официре у циљу да се они изјасне против Југославије, њених народа и њеног руководства. У циљу врбовања наших официра да остану у СССР неки органи Совјетске армије и органи совјетске обавјештајне службе служили су се методама моралног, политичког и психолошког притиска, лажима и клевет-

тама, застрашивањем и уцјенама, обећавањима и понижавањем. У училишту ПХЗ, капетан Јемиљанов донио је фалсификоване депеше, наводно из других училишта, у којима се јавља да су сви југословенски официри одушевљени резолуцијом Информбироа и да сви остају у СССР. Потпуковник Васерман пријетио је и плашио да ће у Југославији сви бити одмах затворени. У Тамбову је потпуковник Шингаријев обећавао вишу академију, чланство у СКП(б), совјетску грађанку за жену и — коначно — за неколико мјесеци повратак у Југославију у својству високих војних функционера. Међутим, сва та обећања нису користила.

Генерал-мајор Волжак из Рјазана пријетио је заставнику Антону Лајчеку: „Чим дођете у Југославију вас ће затворити и на крају убити“; „Остани, завршићеш школу, а кад уништимо Титову клику вратићеш се у Југославију, добићеш лук и више. Шта ћеш у Југославији, када се већ воде борбе у Бањалуци. Остани, добићеш све што ти срце жели“. Јасно — заставник Лајчек није остао.

Потпоручника Ивана Чолака, тенкиста из училишта у Кијеву, позвао је потпуковник Комински и дословно му рекао: „Ви знате, Чолаку, да је Тито погинуо 1944 године у Дрвару, а на његово мјесто дошао други човек, који је уствари енглески шпијун. Ако се вратите, свршићете у затвору — убиће вас“.

И тако даље и тако даље.

Истина је — нашла се и код нас, у Армији, неколицина проданих душа и издајника свога народа, своје домовине и социјализма, као што су јефтино купљени Арсо Јовановић, Петричевић и други. Индивидуе које су услјед своје личне амбиције насјеле разним обећањима.

Задржао сам се мало дуже на овој субверзивној дјелатности неких органа и руководилаца Совјетске армије и совјетске обавјештајне службе и њиховим неуспјелим покушајима разбијања јединства Армије због тога што и та појава говори о скретању неких руководилаца СССР са линије социјалистичких позиција, јер је усмјерена на потчињавање и командовање и јер ће, прије или касније, и остале мале земље и њихове армије морати поставити исто питање на дневни ред својих односа са Совјетским Савезом.

Зашто све ово чини Влада Совјетског Савеза такође није ни мало случајно.

Држава која жели да потчини под своју хегемонију и власт другу државу, она прије свега покушава да разбије оружану снагу те државе, да разбије њено јединство и да у њу убаци своју агентуру. То су од наше земље управо и хтјели да учине. Зато су и покушавали да разбију јединство Армије, а када им то није успјело, онда су на њу усмјерили своју пропаганду лажи, клевета и бјесомучних напада.

Провокације на границама Југославије, напади на наше граничаре, пријетње и застрашивања — све је то, такође, инспирисано писмима ЦК СКП(б) и резолуцијом такозваног Информбироа неких комунистичких партија и — још боље и тачније речено — директним наређењем од стране одговорних руководилаца Владе Совјетског Савеза. Док још сусједне земље Југославије, конкретно Албанија, Бугарска, Румунија и Мађарска, нису биле изгубиле своју равноправност и независност, док су се руководиоци тих земаља пријатељски односили према народима Југославије, био је мир

на границама наше отаџбине, а армијама у тим земљама, подразумевајући овдје и пољску армију, руководили су грађани тих земаља. Руководиоци нама сусједних земаља, док су још смјели мислити својом главом, поштено и људски, схватили су исто као и ми — да је нормално — социјалистички и демократски — да односи на границама буду пријатељски и савезнички, не само због тога што су међу нашим земљама постојали споразуми о пријатељству и узајамној помоћи, већ просто због тога што смо сви схватили да је једном за увијек прошло вријеме распиривања националистичких страсти и да је — када изграђујемо социјализам — дошло вријеме да га сваки у својој кући, а ипак узајамно се помажући, изграђујемо сами, својим снагама, поштујући и помажући један другог. Тако једноставно и поштено мислили смо и ми, а и народи сусједних земаља. Међутим, совјетској влади није ишло у рачун мирно и слободно изграђивање свих тих земаља без директног мијешања и командовања с њене стране, а у првом реду мијешања и командовања баш у Југославији, као земљи која је најдаље отишла у изграђивању социјализма. И када први брутални напад на нашу Партију, земљу и народ није успио, када су се о јединство народа и Партије разбили и резолуција Информбироа и писма ЦК СКП(б), дошла је директива за провокације, за узнемиравање слободне и независне Југославије. Од јаве резолуције Информбироа до 1 децембра ове године било је на албанско-југословенској граници 135 провокација од албанских граничара, међу којима 46 случајева отварања пушчане ватре на наше граничаре. Два југословенска војника су мучки убијена, а четири рањена. На југословенско-бугарској граници било је 158 провокација од бугарских војника, међу којима 67 случајева отварања пушчане ватре на наше војнике. На југословенско-румунској граници било је 140 провокација; убијен је један наш војник, а 76 пута отварања је пушчана ватра на наше војнике. На југословенско-мађарској граници било је 219 провокација од мађарских граничара, међу којима 122 случаја отварања пушчане и митраљеске ватре на наше граничаре и нашу националну територију. Значи, укупно 642 провокације.

Ето, до чега су, између осталог, довели резолуција Информбироа и писма ЦК СКП(б). Зашто је то потребно владама сусједних земаља и неким руководиоцима комунистичких партија у тим земљама?

Руководиоци партија сусједних земаља знали су да је идеја братства и пријатељства међу народима држава које изграђују социјализам једна од основних карика у социјалистичким односима. Они исто тако виде да им сопствени народ не вјерује у њихове клевете и лажи. Због тога они данас приступају најнижим и најподлијим махинацијама — изазивању инцидента и провокација на нашим границама у циљу да на тој основи изазову мржњу својих народа према народима Југославије. Јасно је, међутим, да ни та политика неће имати успјеха. Наши граничари и наши борци који стоје на границама слободне социјалистичке Југославије неће се дати испровоцирати. Но, исто тако, они се неће дати ни вријеђати, нити ће дозволити нартај на сувереност наше отаџбине. Они су то досад небројено пута доказали, а доказаће и убудуће.

Одговорни руководиоци Совјетског Савеза и ЦК СКП(б) — који стоје иза такве политике влада сусједних земаља — воде овакву бјесо-

мучну хајку зато јер су у својој политици диктата и силе наишли у отпору наше Партије и наших народа на опасну препреку за остварење немарксистичких и некомунистичких односа међу слободним и равноправним народима; што су своје ускогрудне хегемонистичке интересе претпоставили равноправним односима међу социјалистичким земљама, што су престали да поштују суверенитет једне мале земље када она није пристала на директну подређеност у свим питањима. Они се нису досада усудили ни на једно једино принципијелно питање да одговоре, да га теоретски, са гледишта науке марксизма-лењинизма, објасне. Са којим правом и по којем моралу пријете једној малој социјалистичкој земљи? — питају наш народ и слободољубиви људи свијета. Са којим правом и по којем моралу се мијешају у унутарња питања једне суверене земље? Са којим правом и по којем моралу позивају радни народ једне социјалистичке земље на побуну против свог социјалистичког руководства? Са којим правом и по којем моралу разбијају раднички покрет и борбу за мир? Са којим правом и по којем моралу фалсификују и искривљују науку Маркса и Енгелса и велико дјело Лењина? Све то пита наш народ, питају социјалистички свијесни људи у самим тим земљама и слободољубиви људи свијета. Руководиоци из ЦК СКП(б) и Владе Совјетског Савеза и њихова сва пропаганда на ова питања не одговарају. Они и они који раде по њиховом наређењу служе се само лажима, клеветам и псовкама, а таквим својим „теоретским“ образложењима дају и материјалну подлогу — врше провокације на границама, звекећу оружјем, дарују народе маршалима, инструкторима и јединицама, упућују ноте и пријете једној социјалистичкој земљи.

Данас, међутим, стотине милиона трудбеника у свијету виде опасност од такве политике руководиоца СССР. Борба народа Југославије за своју националну независност поново — други пут у једној деценији — продира све више у свијет и постаје све више ствар општег прогреса и мира.

Несоцијалистички поступци руководиоца људи Совјетског Савеза нису ослабили нашу Армију, већ — управо обратно. Наша Армија је данас још јача, снажнија и монолитнија. Ми можемо смјело рећи да су управо ове задње двије године за нас у Армији значиле двије најреволуционарније године, да смо управо у те двије године постигли највеће резултате, да је полет у раду и обуци већи него икад, да никада раније није постојало тако чврсто и монолитно јединство Армије и народа.

Од V конгреса, број чланова Партије у Армији порастао је за 18.000, а број кандидата Партије за 38.000. У организацију СКОЈ-а, а касније у организацију Народне омладине ступило је преко 80.000 војника наше Армије. Сваки припадник Армије осјећа част и понос што припада таквој партији у оваквој ситуацији; зато и јача наша партиска организација. Преко 8.000 војника тражили су да се, управо данас активирају, да остану у Армији, да буду чувари независности отаџбине и тековина Народне револуције.

Ево како су наши војници схватили пријетње источних сусједа, провокације и звецкање оружјем и ево шта они кажу: „Армија је моја школа и мислим да нигдје не могу толико користити народу и домовини као што то могу ако останем у њој, поготову данас, када СССР и информбироов-

ске земље спроводе ратнохушкачку кампању против наше домовине и врше провокације на нашим границама“, каже Ристо Ристовски.

„Мислио сам — каже Максић — да пођем кући, пошто ми се брат већ јавио за активну службу; али кад сам видио да се нашим народима почело пријетити оружјем, увидио сам да је најпотребније да и ја останем у Армији. Оба смо писали својим родитељима да ступе у сељачку радну задругу и извјестили смо их о нашој одлуци. Ускоро послѣје тога добили смо одговор у коме нам јављају да су ступили у задругу и да су поносни нама“.

Никола Поповић, Мирко Бабић, Анте Гилић, Радомир Миљковић, Миладин Поповић и Станко Тришић упутили су, одлучујући да и даље остану у Армији, другу Титу писмо у којем, између осталог, пишу: „Поносни смо на Тебе, драги друже Тито, у овој светој борби за одбрану части и комунистичког морала, за одбрану социјалистичких принципа међу социјалистичким земљама. Теби и нашој Партији дајемо обавезу да ћемо остати у Армији до наше коначне побједе“.

„Нема часније дужности него бити у данашњој ситуацији у нашој Армији, — каже Милија Стојановић — у периоду када она извршава један од најчаснијих задатака — штити слободу и мирно изграђивање социјализма у нашој земљи. Остајем у Армији и никакве пријетње и лажи не могу поколебати младо Титово покољење“.

„Сви ми у Југославији градимо социјализам — каже Илија Вуковић. — Гдје год погледамо радни народ ради за себе и власт има у својим рукама. А нас нападају и пријете нам. Никада ме нико од Тита и наше Партије неће одвојити, а ја ћу остати и преко рока у Армији и бранити земљу и народ“.

Тако осјећају, мисле и говоре сви војници Југословенске армије. Тако они раде сада тако ће и радити. Социјалистичка отаџбина и радни народ наше земље могу бити потпуно сигурни и поуздани у своју народну армију.

Како можемо тумачити овако велике успјехе наше народне армије у ове посљедње четири године, то јест, од ослобођења до данас, и како можемо тумачити чињеницу да имамо тако снажну, монолитну и савремену армију?

У првом реду тако и због тога што је то армија радног народа који власт има у својим рукама и који изграђује социјализам. Интереси такве армије истовјетни су са интересима свoga народа. Овим су створене нашој Армији све могућности за њен развој и јачање, јер наша народна власт и радни народ нису жалили и не жале средства за народну одбрану, за своју оружану снагу. Армија обезбјеђује миран, стваралачки рад трудбеницима наше земље, њену социјалистичку изградњу, теквине Народне револуције, слободу и независност отаџбине. Зато је она окружена љубављу и бригом свих наших народа и радних људи, који не жале жртава и помоћи када су у питању развој и јачање Југословенске армије. У овоме лежи један од разлога зашто смо могли тако много да постигнемо до данас.

Успјеси које смо постигли у Армији и њено чврсто и несаломљиво јединство резултат су јединства и братства наших народа. Јединство и оружано братство претстављали су у Ослободилачкој борби и Народној

револуцији један од основних фактора за побједу; јединство и братство наших народа претстављају и данас једну од одлучујућих карика у социјалистичкој изградњи земље и даљем развијању народне власти. Сви народи наше земље борили су се под руководством Комунистичке партије Југославије за исте циљеве — ослобођење домовине од освајача и стварање новог, праведнијег друштвеног уређења. Тако је у заједничкој борби створено политичко јединство свих наших народа и цементирано њихово братство, које се преносило и које се стално преноси и у редове Југословенске армије. Очито да и у овој чињеници можемо наћи узроке тако великих успјеха у Армији и узроке њеног чврстог и монолитног јединства.

Огромни успјеси постигнути у нашој Армији у задње четири године резултат су новог друштвено-економског уређења наше земље, социјалистичке привреде и снажног пораста индустријализације. Борба за остварење Првог петогодишњег плана има велики значај за јачање народне одбране. Свака побједа радних људи наше земље у остварењу Првог петогодишњег плана јача материјално-техничку страну наше Армије и учвршћује одбранбену снагу земље. У Армију сваке године долази све већи број стручног кадра из наше социјалистичке привреде. Без индустријализације и електрификације, без социјалистичке привреде, без нашег Петогодишњег плана, без борбе и напора свих радних људи наше земље на социјалистичком преображају Југославије, ми не бисмо могли имати овакву армију, нити постићи овакве успјехе у њој.

Овако велики успјеси у изградњи Армије и њеном јачању могли су бити постигнути зато што се рјешавању основних организационих, наставних, техничких, материјалних, стручних и других питања и проблема приступило марксистички, дијалектички. На искуствима наше Армије из времена Ослободилачке борбе, на основу искустава задња два свјетска рата, на основу војне науке савремених армија, у првом реду Совјетске, не преносећи при томе ништа шаблонски и механички, стваралачки се у нашој Армији приступило рјешавању свих питања, примјењујући у новим условима нове форме и нове путеве. Без најнапредније науке, науке марксизма-лењинизма примјењене у области војне теорије и практичног рада на изградњавању наше Армије, ми не бисмо могли постићи такве резултате какве смо до сада постигли.

И даље, успјеси које смо постигли и овакво, несаломљиво јединство, како руководећег и војничког састава, тако и јединство Армије и народа, резултат су упорног марксистичког, идеолошко-политичког васпитања цијелог састава Армије. Војници и руководиоци познају нашу Ослободилачку борбу и Народну револуцију. Они су свјесни задатака и циљева Армије, они су свјесни напора у изградњи социјализма. Они прате међународну ситуацију и сва унутарња политичка питања у земљи. Они су свјесни карактера наше Армије и чињенице да ми никада нећемо водити неправедан, освајачки рат. Они су свјесни великих слободарских традиција наших народа. Наши војници знају зашто ће бранити земљу и народ, они су спремни за своју социјалистичку домовину, њену независност и сувереност да даду и своје животе. Они су свјесни својих интернационалистичких обавеза, како у прошлом периоду, тако и данас, када морају са својим народом да воде борбу за истину, борбу против несоцијалистичких и неравноправних

односа међу социјалистичким земљама; они су свјесни своје улоге данас, када нашој земљи и нашем народу пријете. Без такве високе политичке свијести, без марксистичког васпитања ми не бисмо имали тако монолитно јединство Армије, нити бисмо постигли такве резултате у њој.

Успјеси постигнути у нашој Армији и њено чврсто морално-политичко јединство резултат су рада наше партиске организације у Армији. Наша је Партија организирала и руководила првим партизанским одредима. Од првог дана постанка Армије, она је у њу слала своје најбоље чланове и кадрове, људе до краја одане радном народу. Комунистичка партија Југославије пренијела је преко својих чланова у нашу народну армију свјесну дисциплину, пожртвовање, самопријегор, иницијативу, стваралаштво — једном ријечју, све оне врлине које су својствене једној комунистичкој партији лењинског типа, као што је наша Партија, и њеним члановима. Данас у нашој партиској организацији у Армији има преко 100.000 чланова Комунистичке партије. Без постојања тако јаке, монолитне, чврсте партиске организације у нашој Армији ми сигурно не бисмо могли постићи тако крупне резултате, нити остварити такву монолитност Југословенске армије.

Наша Армија је од свог постанка до данас могла постићи тако огромне резултате, постати снажна савремена армија и јединствена као један човјек, зато што је њоме непрекидно и лично руководио друг Тито. Друг Тито је творац и градитељ наше народне армије. Он је стварао прве њене јединице и лично је руководио њима. Он је створио и развио тактику и стратегију нашег Ослободилачког рата и наше Армије. Он није само врховни командант наше Армије већ и најстарији друг и отац нашим борцима и нама руководиоцима. Он се брине за сваког војника наше Армије, за његов живот и храну, за његово учење и рад.

То су, другови, основни узроци наших великих побједа у Армији.

Наш Врховни командант маршал Тито рекао је 2 фебруара 1946 године у Народној скупштини Федеративне Народне Републике Југославије: „да ће дати све од себе да у миру изградимо и усавршимо нашу Армију, тако да буде залог наше независности, нашег мирног развјетка, наше срећније будућности; Армију која ће бити прожета бескрајном вјером у свој народ и у своју земљу; Армију која неће штедјети своје животе, — јер та Армија је изграђена из људи који су доказали пред читавим свијетом шта наша земља може дати када је у опасности.“

То су, другови, ријечи друга Тита упућене нашим народима. Данас наши народи имају управо такву Армију. То је дјело нашег народа, наше Партије и друга Тита.

Ми ћемо у Армији све учинити и све дати од себе да она буде још организованја и још јача, да политичко јединство њених редова и веза са њеним народима буду још гранитнији, да њена техника и наоружање буду још убојитији.

Данас за цио свијет, за све прогресивно и мирољубиво у човјечанству може бити сигурно једно — када се каже Југословенска армија, онда то значи сви народи Југославије — народи који граде своју социјалистичку домовину; а када се каже народи Југославије, онда то значи велику и снажну

Југословенску армију, спремну да чува своју слободу, независност социјалистичке отаџбине и сувереност слободних народа Федеративне Народне Републике Југославије.

ЖИВЈЕЛА НАША СЛАВНА АРМИЈА, ЧУВАР И БРАНИЛАЦ ИЗГРАДЊЕ СОЦИЈАЛИЗМА!

ЖИВИО ВРХОВНИ КОМАНДАНТ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ АРМИЈЕ МАРШАЛ ТИТО!

ЖИВЈЕЛА СЛАВНА КОМУНИСТИЧКА ПАРТИЈА НА ЧЕЛУ СА НАШИМ ЦЕНТРАЛНИМ КОМИТЕТОМ!

ЖИВЈЕЛА НАША СЛАВНА И ВОЉЕНА ДОМОВИНА ФЕДЕРАТИВНА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА!